

Voorstel voor een deskundigenbijeenkomst over het voorstel voor een Terugkeerverordening

Dit voorstel is gebaseerd op eerder door de commissie geleverde suggesties.

1. Datum

De commissie heeft **1 juli 2025** genoemd als richtdatum voor de deskundigenbijeenkomst. Dit lijkt ook de enige mogelijke datum voor het zomerreces te zijn, mede omdat de Kamer 24 juni 2025 in principe niet vergadert (NAVO-top) en de commissie 8 juli (de laatste dag voor het reces) onwenselijk achtte. 1 juli is in principe mogelijk, zij het met enig beperkingen:

- In de commissie is de suggestie gedaan een ambtenaar van de Europese Commissie uit te nodigen voor een technische briefing. Er is echter geen ambtenaar beschikbaar op 1 juli 2025.
- Commissiekamer 1 (de meest geschikte ruimte voor een deskundigenbijeenkomst) is op 1 juli alleen beschikbaar in de ochtend of, in verband met een mondeling overleg van de commissie EZ/KGG, vanaf 19:00 uur.
- Mogelijk plaatst de Kamer een parlementair behandelvoorbehoud bij het voorstel voor een Terugkeerverordening. De commissie is dan in beginsel wettelijk en reglementair gehouden binnen vier weken een mondeling overleg te houden met de minister om informatieafspraken te maken. Dit mondeling overleg zou dan vermoedelijk ook in juli plaatsvinden, waarmee het voor de commissie mogelijk te druk wordt.

Gelet op het voorgaande is het te overwegen de deskundigenbijeenkomst na het zomerreces te houden, bijvoorbeeld **30 september** of **7 oktober**.

Beslispunt: wenst de commissie vast te houden aan 1 juli 2025 als datum voor de deskundigenbijeenkomst of kan zij instemmen met het houden van de bijeenkomst na het zomerreces?

2. Fysiek of hybride

Op grond van artikel 36, derde lid, van het Reglement van Orde zijn commissievergaderingen in beginsel fysieke vergaderingen. Alleen indien bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan een commissie besluiten geheel of gedeeltelijk op digitale wijze te vergaderen. De fysieke commissievergadering is dus de norm. Van die norm kan volgens de toelichting op het artikel alleen afgeweken worden als fysiek vergaderen *onmogelijk* of *uiterst onwenselijk* is (bijvoorbeeld tijdens een pandemie), niet als een digitale commissievergadering vooral ook het gemak dient. Verschillende voorgestelde sprekers komen uit het buitenland (België of Duitsland). Voor hen zal het niet altijd mogelijk zijn fysiek naar Den Haag af te reizen. De Eerste Kamer zal ook niet alle reiskosten kunnen vergoeden. Reglementair is er dus ruimte voor een hybride vergadering. Hierbij geldt wel de eis van openbaarheid: conform artikel 1 onder h van het Reglement van Orde moet de vergadering toegankelijk zijn voor het publiek binnen de ruimtelijke mogelijkheden en in elk geval te volgen zijn via een livestream. Hierbij gelden de volgende beperkingen:

- Een hybride vergadering kan alleen gelivestreamd worden vanuit commissiekamer 2.
- Commissiekamer 2 heeft minder zitplaatsen aan tafel (20) dan commissiekamer 1 (30).
- Commissiekamer 2 heeft minder zitplaatsen voor publiek (4) dan commissiekamer 1 (16).
- Commissiekamer 2 is niet aangesloten op het systeem VLOS van de Dienst Verslag en Redactie (DVR). Een woordelijk verslag van de bijeenkomst zal daarom een stuk later beschikbaar zijn.

Overigens zou commissiekamer 2 wel beschikbaar zijn op 1 juli aan het einde van de middag (tegelijk met het mondeling overleg van de commissie EZ/KGG).

Beslispunt: wenst de commissie vast te houden aan het uitgangspunt van een fysieke vergadering of kan zij instemmen met – indien nodig – een hybride vergadering (met de beperkingen die daarbij horen)?

3. Opzet

De suggestie is gedaan een ambtenaar van de Europese Commissie uit te nodigen voor een technische briefing. Het is niet gebruikelijk een ambtenaar, die louter feitelijke informatie kan geven, in discussie te laten gaan met deskundigen. Er zijn dan twee opties:

- De commissie houdt eerst een technische briefing met de ambtenaar van de Europese Commissie en laat deze direct volgen door een deskundigenbijeenkomst.
- De commissie houdt eerst een technische briefing met de ambtenaar van de Europese Commissie en organiseert later, op een andere dag, een deskundigenbijeenkomst.

Beslispunt: welke van de twee opties heeft de voorkeur van de commissie?

4. Duur

De duur van de bijeenkomst of bijeenkomsten is afhankelijk van een aantal factoren: aantal sprekers, gewenste duur van de inleiding van de sprekers en de gewenste ruimte voor leden tot het stellen van vragen.

Bij een technische briefing ligt de nadruk op informatieoverdracht. Een inleiding duurt meestal ca. 15-20 minuten, voor vragen en antwoorden worden doorgaans ca. 30-40 minuten ingeruimd. De totale duur is dan 45 minuten tot 1 uur. Het is aan de commissie wat zij wenselijk acht.

Bij een deskundigenbijeenkomst ligt de nadruk op de deskundige opinie van de deelnemers. De commissie heeft aangegeven uitgebreide inbrengen van de deskundigen op prijs te stellen. Gelet op eerdere deskundigenbijeenkomsten van de commissie I&W/VRO over water en bodem kan voor het geven van een inleiding dan worden uitgegaan van 10 minuten per spreker, gevolgd door 15 minuten per spreker voor vragen en antwoorden, waarbij de deskundigen door de leden ook gevraagd kan worden op elkaar te reageren. De deskundigen kunnen desgewenst gebruikmaken van een PowerPointpresentatie en van hen wordt een position paper van 1 à 2 A4'tjes gevraagd. De duur van de bijeenkomst is dan:

- Bij vier sprekers (in 1 blok): 100 minuten = 1 uur en 40 minuten;
- Bij zes sprekers (in 2 blokken): 150 minuten = 2 uur en 30 minuten.

In het geval de commissie kiest voor een deskundigenbijeenkomst met een duur van 2,5 uur is het wellicht wenselijk de technische briefing en de deskundigenbijeenkomst op verschillende dagen te houden. Anders ontstaat immers een bijeenkomst die – met de vrijwel zeker noodzakelijke pauze – bijna 4 uur zal duren.

Beslispunt: naar welke duur en naar welk aantal sprekers voor een deskundigenbijeenkomst gaat de voorkeur van de commissie uit?

5. Voertaal

De voertaal is in principe Nederlands, maar sprekers die deze taal niet machtig zijn kunnen zich van het Engels bedienen.

Beslispunt: kan de commissie hiermee instemmen?

6. Mogelijke vragen

De bijeenkomst spitst zich toe op vragen over de impact en de uitvoering van het aan de orde zijnde voorstel. Als meer specifieke vragen zijn genoemd:

- Hoe verhoudt het voorstel zich tot (inter)nationale regelgeving en verdragen?
- Wat is de verwachte impact van het voorstel (het ontbreekt aan een impact assesement)?
- Wat zijn de gevolgen voor kwetsbare groepen, o.a. kinderen en AMA's?
- Wat betekent het voorstel ten aanzien van rechtszekerheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid?

Beslispunt: kan de commissie instemmen met deze vragen?

7. Sprekers

Voor de technische briefing wordt een ambtenaar van de Europese Commissie gevraagd (naam nog niet bekend).

Als mogelijke sprekers voor de deskundigenbijeenkomst zijn voorgesteld:

- Germa Louwers, Nidos (landelijke voogdijorganisatie voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's));
- [Galina Cornelissen](#), hoogleraar Courts and Transnational Justice aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit te Amsterdam;
- [Michele LeVoy](#), directeur van PICUM (Platform voor internationale samenwerking inzake ongedocumenteerde migranten) (Engelstalig);
- Rian Ederveen, coördinator bij de Stichting LOS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt; als alternatief voor LeVoy);
- Commissie Meijers – betrokkene bij [dit rapport](#)
- [Jan van de Beek](#), wiskundige en cultureel antropoloog;
- [Marc Bossuyt](#), emeritus rechter van het Grondwettelijk Hof;
- [Ruud Koopmans](#), socioloog.

Beslispunt: welke sprekers wenst de commissie uit te nodigen?